

Handläggare
Eskil Swerkeresson
Telefon: 0850814020

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2021-10-28

Remiss av Trafiksäkerhetsplan för Stockholms stad

Svar på remiss från Trafiknämnden, dnr T2020-03235

Förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Staden har arbetat fram en Trafiksäkerhetsplan som syftar till att minska skador och dödsfall kopplade till trafikolyckor i Stockholm.

Enligt planen är fotgängare och cyklister grupper där olyckor är vanligast förekommande. Eftersom staden har ambitioner om att öka andel och antal cyklister, lyfter planen att det är särskilt viktigt att arbeta med trafiksäkerhet för den målgruppen.

Trafiksäkerhetsplanen listar följande fem strategiskt viktiga insatsområden för att minska trafikolyckor.

- Gåendes singelolyckor (fallolyckor)
- Cyklisters singelolyckor
- Rätt hastighet
- Ökad regelefterlevnad
- Säkra fordon

En åtgärdsplan kommer att tas fram som ett separat dokument vid ett senare tillfälle.

Förvaltningen anser att innehållet och riktningen i Trafiksäkerhetsplanen i huvudsak är bra, men att trafiksäkerhet för personer med funktionsnedsättningar bör hanteras utförligare. Dessutom lyfter förvaltningen att målpunkter för barn bör prioriteras i trafikplaneringen.

Bakgrund

Staden har arbetat fram en Trafiksäkerhetsplan som har skickats på remiss till berörda nämnder, bolag och föreningar. För fullständig sammanställning över vilka som har tagit del av remissen, se bilaga 2.

Remissen kom till förvaltningen den 3 juni 2021 och svar ska senast skickas till Trafikkontoret den 31 oktober 2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Stadsmiljö och lokaler.

Ärendet

Syftet med Trafiksäkerhetsplanen är att minska skador och dödsfall, samt överlag begränsa konsekvenser, kopplat till olyckor i trafiken i Stockholm. Planen ska samla och ange riktningen för stadens trafiksäkerhetsarbete.

Enligt trafiksäkerhetsplanen påverkar både den upplevda säkerheten, såväl som den faktiska säkerheten, invånares rörelsemönster och stadens kvalitéer. Stadens offentliga rum ska vila på principer om jämlikhet och demokrati, och det är därför viktigt att alla ska känna sig säkra när de rör sig i staden.

Minskad biltrafik ökar säkerheten för oskyddade trafikanter och fler som går och cyklar är positivt för folkhälsan. Det noteras samtidigt i planen att singelolyckor med fotgängare och cyklister är de mest förekommande, så när antalet inom dessa grupper ökar skapas utmaningar kopplat till trafiksäkerhet som kräver olika åtgärder.

Vidare påpekar planen att ändrade resmönster och fordon kan påverka trafiksäkerheten. Exempel på detta är den snabba etableringen av elsparkcyklar i staden, som har lett till en ökning av olyckor.

Ökningen av eldrivna en personsfordon, så som elcyklar och elsparkcyklar, har lett till högre hastigheter på stadens gång- och cykelbanor. Planen menar att detta är en orsak till att planeringen i högre grad än idag ska beakta cyklister och gångare som olika trafikantgrupper.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Stadsmiljö och lokaler

Slakthusplan 8 A
Box 81
121 22 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
eav@stockholm.se
stockholm.se

För att minska trafikolyckor anger planen följande fem strategiskt viktiga insatsområden:

Gåendes singelolyckor (fallolyckor)

Planen anger att fallolyckor hos gående är den vanligaste typen av trafikolycka i Stockholm, samtidigt som det är inom denna kategori som flest skadar sig allvarligt. Stadens arbete inom området ska bidra till att färre skadas, färre omkommer och fler ska vilja, kunna och våga gå.

Cyklisters singelolyckor

Singelolyckor med cyklister är en av de vanligaste typen av trafikolycka i Stockholm. Samtidigt finns det tydliga mål inom staden för att öka andelen cyklister och planen anger att både staden och stadens cyklister behöver ta ansvar för att det ska vara säkert att cykla i Stockholm. Stadens arbete inom området ska bidra till att färre cyklister skadas, färre cyklister omkommer samtidigt som framkomlighet och trygghet ökar för cyklister.

Rätt hastighet

Bilars hastighet påverkar risk för skador och dödsfall vid trafikolyckor. Planen anger att den vanligaste dödsorsaken i staden är kollision mellan bil och fotgängare. Vägar med tät biltrafik i höga hastigheter har också en barriäreffekt för fotgängare och cyklister som rör sig i staden, vilket har en negativ effekt på den upplevda säkerheten och stadslivet.

Stadens arbete inom området ska bidra till färre skador och dödsfall, kopplade till kollisioner med fordon, och överlag bidra till säkra och attraktiva stadsmiljöer.

Ökad regelefterlevnad

Cirka 25 procent av dödsolyckorna i Stockholm innefattar någon typ av regelöverträdelse, som till exempel rattfylla eller för hög hastighet. Planen anger att stadens miljöer ska vara utformade så att de är tydligt och enkelt att följa trafikregler.

Stadens arbete inom området ska bidra till färre dödsfall kopplade till regelöverträdelser.

Säkra fordon

Planen anger att tekniska lösningar och innovationer för fordon och infrastruktur kan bidra till ökad trafiksäkerhet. Exempel på vanliga olyckor, som till viss del kan motverkas av säkrare fordon, är kollisioner mellan fotgängare eller cyklister och lätta lastbilar.

Stadens arbete inom området ska bland annat bidra till att färre fotgängare och cyklister skadas eller omkommer i kollisioner med bilar, lätta lastbilar och tunga fordon.

I linje med de strategiskt viktiga områdena, kommer en åtgärdsplan att tas fram, uppdelat på följande åtgärdsområden:

- Reglering och styrmedel
- Utbildning och information
- Fysisk utformning
- Drift och underhåll
- Teknikutveckling och innovation

Synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att innehållet och riktningen i Trafiksäkerhetsplanen i huvudsak är bra. Planen lyfter att en andelsökning av cyklister och gående på bekostnad av andel motortrafik har många positiva effekter på miljö och invånare i staden, och förvaltningen tycker att detta är en viktig aspekt som bör genomsyra stadens trafikplanering.

Förvaltningen tycker att det är positivt att staden kommer att ta fram en åtgärdsplan med tydlig ansvarsfördelning. Det är ett bra sätt att säkerställa att samtliga förvaltningar och bolag som kan bidra till höjd trafiksäkerhet också gör det.

Fortsättningsvis håller förvaltningen med trafiksäkerhetsplanen om att drift och underhåll av vägar, cykel- och gångbanor ska hålla hög kvalitet för att minska risken för bland annat halkolyckor. Eftersom flera förvaltningar ansvarar för underhåll av gång- och cykelvägar krävs en likvärdig standard på arbetet från samtliga inblandade.

Förvaltningen vill särskilt lyfta att sopsaltning av cykelbanor i stadsdelsområdet, bör utföras på gångbana då det finns en i anslutning. Detta är viktigt eftersom fotgängare och rullstolsburna kan tvingas använda cykelbanan om gångbanans underhåll inte håller samma standard som cykelbanan, vilket ökar olycksrisker.

En åtgärd som förvaltningen bedömer kan öka trafiksäkerheten för gångare och cyklister är om trafiksignaler för de trafikslagen alltid är sammankopplade. Det innebär mindre risk för att bilister som gör en vänster- eller högersväng vid korsningar missbedömer trafiksignaler för cyklister och fotgängare, när de visar olika färg.

Introduktionen av elsparkcyklar i Stockholm har bidragit till ökade personskador enligt Trafiksäkerhetsplanen. Förvaltningen kan

konstatera att elsparkcyklar som parkeras i det offentliga rummet ofta påverkar framkomlighet för rullstolsburna, gångare och cyklister. Givet de problem som har identifierats kopplat till detta, anser förvaltningen att staden ska utreda vilka effekter hyr-elsparkcyklar har på miljö och klimat, tillgänglighet, folkhälsa och stadsliv.

Förvaltningen undrar varför effektmål under delen om regelefterlevnad, endast anger att antal dödsfall ska gå ner. Rimligen borde staden även arbeta för att minska antal skador kopplade till trafikolyckor med regelöverträdelser.

Längst ner på sidan 19 i planen, saknar förvaltningen en förklaring för vad de olika färgerna i grafen betyder.

Barnperspektiv

Barn gynnas på många olika sätt av en väl fungerande och trafiksäker cykelinfrastruktur. När föräldrar lämnar sina barn på förskola till fots eller på cykel, minskar biltrafik i anslutning till dem. Detta har många fördelar, framförallt eftersom det blir en trafiksäkrare miljö.

Cykel är samtidigt ett fordon som kan bidra till större självständighet hos barn och ungdomar, och förbättrad hälsa. Detta eftersom de själva kan cykla mellan hem, skola och aktiviteter och slipper då en beroendeställning till föräldrar som behöver skjutsa dem. En grundförutsättning för att föräldrar ska låta sina barn och ungdomar cykla är att det upplevs som säkert, och cykelinfrastrukturen behöver därför erbjuda trafiksäkra förutsättningar för cyklister.

Förvaltningen tycker att målpunkter för barn alltid ska prioriteras i arbetet med att skapa säkra trafikmiljöer, och detta kräver ett väl utvecklat samarbete mellan förvaltningen och andra ansvariga för trafikplanering inom staden. Förvaltningen vill passa på att informera om kartlagret i DpMap för befintliga och planerade förskolor, som med fördel kan användas som planeringsunderlag av trafikplanerare i staden.

Tillgänglighet

För att trafiken ska upplevas och vara säker för personer med olika funktionsnedsättningar, anser förvaltningen att det perspektivet behöver genomsyra planeringen av stadens infrastruktur. Enligt Nationalföreningen för Trafiksäkerhetens Främjande (NTF) saknas

det dock idag kunskap om trafiksäkerhet för personer med funktionsnedsättningar.

Förvaltningen noterar att trafiksäkerhetsplanen lyfter att staden har ett ansvar att säkerställa att stadsmiljön är trafiksäker för personer med funktionsnedsättningar. För att tydliggöra denna ambition efterfrågar förvaltningen att trafiksäkerhet för personer med funktionsnedsättningar hanteras utförligare i planen. Den kommande åtgärdsplanen skulle kunna innefatta åtgärder som särskilt syftar till att förbättra tillgänglighet och trafiksäkerhet för målgruppen.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningen tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Kersti Tagesson
Avdelningschef

Bilagor

1. Trafiksäkerhetsplan - en del av Framkomlighetsstrategin
2. Sändlista för remiss av Trafiksäkerhetsplan

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2021-10-13
Kersti Tagesson, Avdelningschef	2021-10-11